

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Milena Vasić i Olivera Milošević, na sednici održanoj 30. 1. 2025. godine, većinom glasova, donosi

ODLUKU

Tekstom “Niški Vodovod – milijarda za plate, tajni ugovori, partijska zapošljavanja, politički ‘uhlebi’”, objavljenim 31. decembra 2024. godine, portal “Južne vesti” **nije prekršio Kodeks novinara Srbije.**

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Aleksandra Pejčić i Srđan Nonić podneli su odvojene žalbe na isti tekst, s tim što se Nonićeva žalba odnosi i na to da portal nije objavio demanti koji im je dostavio. Aleksandra Pejčić je navela u žalbi da je joj je, objavljivanjem njenog ugovora o radu i insinucijam u vezi sa njenim privatnim životom, povređeno pravo na privatnost. Novinarka portala joj je, kako isitče, postavila pitanja koja zadiru u njenu privatnost, a pitanja su joj poslata 31. decembra, dok je tekst objavljen 90 minuta posle toga, što ukazuje na to da nisu ni želeli da dobiju odgovore. Dodala je da je tačno da je zastupnica kluba Oxigen, koji je registrovan pre 20 godina na istoj adresi na kojoj i Nonićev medij, ali da Nonić od 2017. godine nema nikakva upravljačka prava u klubu, niti je član uprave kluba. “Iako postoji javni interes da se zna ko gde radi u javnom sektoru, sam ugovor o radu, moji podaci o koeficijentu i visina plate, mene kao obične građanke, ne treba da bude javno prikazivan, naročito ne u ovom kontekstu, sa javnim funkcionerima i sa konstrukcijom da sam deo neke veće zavere”, istakla je u žalbi.

Srđan Nonić je u žalbi, između ostalog, ukazao na to da u tekstu nije napravljena razlika između činjenica, komentara, pretpostavki i nagađanja, da su objavijene neosnovane optužbe, glasine i klevete, kao i da mu je povređeno pravo na privatnost, “Smatram da je ovaj tekst bio čisto blaćenje mene lično zbog odnosa koji imam sa ‘glavnim’ urednikom Južnih vesti još iz vremena kada sam bio odbornik”, naveo je Nonić.

U odgovoru na žalbe glavni i odgovorni urednik Milan Zirojević istakao je da ovakve žalbe od iste osobe postaju deo “slapp” obrasca i da podnosilac žalbe vodi kampanju protiv Južnih vesti i dodao da ni on, ni novinari portala, nemaju nikakav lični odnos sa podnosiocem žalbe, te da su postupali u javnom interesu, sa dužnom novinarskom pažnjom, u skladu sa Zakonom, pa čak i u konsultaciji sa advokatskim timom. Tema zapošljavanja u javnom sektoru i transparentnosti rada javnih preduzeća koja se finansiraju iz zajedničke kase svih

građana, legitimna je novinarska tema i u javnom interesu. “Smatramo da u njemu nismo povredili Kodeks i etiku i da smo poštovali sve norme. Poštovali smo i njihovo pravo da se izjasne na postavljena pitanja. Oni su pitanja videli, što i potvrđuju priloženim, a podnosilac žalbe je čak i ušao, odnosno, želeo da uđe u ‘ćaskanje’. I posle toga, ostavili smo razuman rok za bilo kakav odgovor, kojeg nije bilo. Reč je o uobičajenoj praksi shodnoj brzini onlajn medija”, istakao je, između ostalog, Zirojević. Dodao je i da sva lica koja su pomenuta u članku, koja su stupila u radni odnos, nisu javne ličnosti, ali su na izvestan način interesno povezane sa javnim ličnostima o kojima su pisali.

Članovi Komisije za žalbe ocenili su da je Niški vodovod i njegovo poslovanje svakako tema od javnog interesa. Reč je o javnom preduzeći koje se finansira iz budžeta i građani Niša imaju pravo da znaju kako se troši njihov novac, ko je tamo zaposlen, koliko ima zaposlenih u Vodovodu, kolike su plate zaposlenih i na kojim radnim mestima. Zbog toga ni ugovori zaposlenih u ovom javnom preduzeću ne bi trebalo da budu tajna. Lični podaci žaliteljke su prilikom objavljivanja blurovani.

Informacija da su roler klub, čija je zastupnica Aleksandra Pejčić, i Niška inicijativa, čiji je glavni urednik Srđan Nonić, registrovani na istoj adresi jeste zvanični podatak iz Agencije za privredne registre, te nije objavljena neistina. Reč je, takođe, i o podatku koji je javno dostupan na sajtu zvaničnog organa, pa novinari nisu imali obavezu da to dodatno proveravaju.

Kad je reč o pitanjima koja su postavljena, a na šta su se oboje žalili, novinari imaju pravo da postavljaju pitanja. Kakva su pitanja zavisi od teme, od interesa javnosti za tu temu, od koncepcije načina obrade te teme u konkretnom mediju, kao i od pristupa temi novinara koji pitanja postavlja, njegovog znanja, stručnosti, sposobnosti. Na pitanja koja oceni kao neprikladna, necelishodna, indiskretna ili lična, onaj ko je pitan nije dužan da odgovori. Ne postoji odredba u Kodeksu koja bi se odnosila na rok za odgovore, ali Komisija ističe da bi sagovornicima trebalo ostaviti razuman rok za odgovore na pitanja, naročito ukoliko nije reč o dnevno aktuelnom tekstu. Osim toga, trebalo bi obavezno naznačiti do kada treba da odgovore.

Komisija ocenjuje i da redakcija nije bila u obavezi da objavi odgovor Srđana Nonića na tekst, budući da njime nije osporena nijedna informacija iz teksta, već se polemika sa redakcijom u vezi sa tim šta i zbog čega nije trebalo objaviti ili je trebalo drugačije napisati.

Jedino ukazivanje na netačnost navoda u tekstu odnosi se na potpis ispod fotografije na kojoj je Nonić, a u kojem stoji: „Zastupnica 'Oxygen-a' takođe nedavno zaposlena u vodovodu“, što je redakcija mogla i trebalo je da ispravi.

Članovi Komisije nisu, međutim, bili jedinstveni u oceni da u tekstu nema prekršaja Kodeksa. Tri članice Komisije glasale su je Kodeks prekršen, iako su ocenile da nije lako utvrditi koja tačno odredba, budući da se tekstom zapravo više insinuiira da, recimo Nonić,

nema kritički odnos prema Vodovodu zato što je njegova partnerka zaposlena tamo, te da ima delova teksta koji bi se mogli tretirati kao nagađanje, odnosno spekulisanje. Ukazale su i na to da je nesrazmeran deo teksta posvećen žaliocima u odnosu na ostale koji su pomenuti u tekstu.

Komisija je zbog toga odluku da Kodeks novinara i novinarki nije prekršen donela sa sedam glasova za i tri protiv.

Beograd, 30. 1. 2025.

Predsedavajući

Zlatko Čobović